

Det er ikke den anonyme eliten som utfordrer vår felles evne til nyskaping, men fraværet av nye stemmer.

*Silvija Seres, President Polyteknisk Forening
Publisert i Aftenposten, 5 oktober 2015*

I mars skrev Knut Olav Åmås i Aftenposten om de tause topplederne, og nylig fulgte han opp med ny fokus på den tause eliten: de som tjener mye, vet mye og kan mye, og vårt samfunn som savner deres unike erfaring. Men de får allerede bred dekning i mediene, mens vi trenger sårt andre, nye røster.

Nye stemmer søkes

Vi har mye mer å vinne på å synliggjøre, utvikle og engasjere nye stemmer i underrepresenterte samfunnsgrupper – for eksempel unge, grundere, teknologer, flerkulturelle og kvinner – som i dag ikke vet hvordan de skal ta ordet i offentlighet.

Deres unike perspektiver er mer relevante for en fremtid som er svært annerledes enn den virkeligheten som dagens samfunnsledere har vært med på å skape. Men de er tilnærmet tause, både på grunn av manglende tilgang og manglende verktøy.

Selvbegrensning

Samfunnstopper har ikke bare en større autoritet, men også en større frihet til å uttale seg offentlig. Til tross for vår stor ytringsfrihet og teknisk utvikling av nye medier, skjer det en selvselektering blant de som uttaler seg offentlig fordi fallhøyden oppfattes som stor.

Savner verktøy

De nye stemmene trenger også teknikker og taktikker for å bli synlige på en relevant måte. Kunnskapen og erfaringene om hvordan man ytrer seg effektivt og konstruktivt er relativt liten og forbeholdt de som kjenner mediesystemet. Resultatet er en smal offentlig debatt med de facto meningsmonopol drevet av sementerte særinteresser.

Det haster

Forståelse på tvers av samfunn, næring og teknologi har aldri vært viktigere, men hver gruppe har historisk dypt forankrede drivkrefter og fokus.

For eksempel, teknologi endrer vårt samfunn i rekordfart, drevet blant annet av den digitale teknologiens eksponentielle vesen. Men vår felles forståelse er langsam og oppstykket, og politikk, juss og næring som relaterer til disse endringene henger etter. Hvis teknologene deltok mer i samfunnsdebatt, kunne vi få opp farten. Teknologene forstår nemlig intuitivt hvor mye det haster.

På tvers av siloer

Tverstrukturell debatt med nye stemmer er vesentlig: nye innsikter oppstår gjennom friksjon, der samfunnsflatene møtes, utfordrer hverandre og skaper en ny virkelighetsforståelse og endringsvilje i prosessen. Vi må lære fort, fortere enn vi gjør i dag, på tvers av grupper som hver for seg tenker på sin unike måte.

Høsten 2015 blir det premietid for spennende debutant-røster. Vi hjelper gjerne til, både med å finne dem og gi dem en bred verktøykasse, fra argumentasjons-teknikk, via medietrening og nettverksbygging, til en bedre forståelse av sin egen stemme.

Jeg håper redaktørene tar dem godt imot åpne armer. Bare da kan vi få øye på og få nytte av verdens best utdannete befolkning. Skal vi holde stand som verdens mest sosialt mobile og likestilte samfunn – så må flere ta ordet om hvor veien skal gå.

[Last ned som PDF](#)